

Cabhair le Ceannach – Treoir Achomair d'Iasachtóirí

Nollaig 2025

Réamhrá

Dearadh an [scéim Cabhair le Ceannach \(CLC\)](#) chun cabhrú le ceannaitheoirí céaduaire leis an éarlais a theastaíonn chun maoin cháilitheach a cheannach nó a fhéin-tógáil chun cónaí ann mar a n-áit chónaithe. Foráiltear leis an CLC d'aisíocaíocht Cánach Ioncaim agus Cánach Coinneála ar Ús Taisce (CCÚT) a íoctar sa Stát do na ceithre bliana cánach roimhe, faoi réir na dteorainneacha a bhfuil achoimre orthu sa reachtaíocht (Alt 477C den ACC 1997).

Tugadh scéim CLC fheabhsaithe isteach in 2020 mar chuid de phacáiste do Spreagthaí an Rialtas. Tá síneadh breise curtha leis an bhfaoiseamh feabhsaithe CLC agus anois, rachaidh sé in éag ar an 31 Nollaig 2029. Sa chás go síníonn na hiarratasóirí conradh chun maoin cáilithíoch a cheannach nó go dtarraingíonn anuas an chéad sciar den mhorgáiste i gcás maoin féin-tógála le linn na tréimhse idir an 23 Iúil 2020 agus an 31 Nollaig 2029, foráiltear leis an bhfeabhsú seo go mbeidh na hiarratasóirí incháilithe le haghaidh faoiseamh méadaithe faoin scéim CLC go dtí an tsuim is ísle den mhéid seo:

- i. €30,000, nó
- ii. An méid Cánach Ioncaim agus CCÚT a íocadh do na ceithre bliana roimh an iarratas a dhéanamh, nó
- iii. 10% den phraghas ceannaigh nó den luacháil ceadaithe i gcás féin-tógála.

Ba chóir an doiciméad seo a léamh in éineacht leis an [Lámhleabhar Cánach agus Dleachtanna Cabhair le Ceannach - Cuid 15-01-46](#) a thugann breac-chuntas ar riachtanais scéim CLC.

Céard is iasachtóir incháilithe ann?

Chun bheith aitheanta mar iasachtóir incháilithe chun críocha na scéime CLC, ní mór don institiúid iasachta bheith ina iasachtóir incháilithe chun críocha ailt 244A. Faoi alt 244A, foráiltear d'ús íochta ar iasachtaí áirithe tithíochta. Tar éis don iasachtóir a bhunú gur iasachtóir incháilithe iad chun críocha ailt 244A, féadfaidh siad iarratas a dhéanamh a bheith curtha le liosta na n-iasachtóirí incháilithe don scéim CLC. Féadtar é seo a dhéanamh trí M'Fhiosruithe, agus ba chóir na sonraí seo a leanas a thabhairt faoi deara:

1. Ainm cláraithe an iasachtóra
2. Deimhniú go bhfuil an t-iasachtóir ina iasachtóir incháilithe faoi alt 244A
3. Ainm agus uimhir teagmhála.

An faoiseamh uasta féideartha d'iarratas Cabhair le Ceannach a fhíorú

Mar phríomh-gheallsealbhóirí i gceannach tí, is gá do iasachtóirí cáilitheacha an faoiseamh uasta féideartha atá ar fáil ar iarratas Cabhair le Ceannach a dheimhniú a roimh an gcinneadh faomhadh morgáiste maidir leis an gceannaitheoir céaduaire nó an féin-tógálaí céaduaire. Féadtar tuilleadh eolais faoin bpróiseas CLC ó thaobh an iarratasóra de a fháil in [Cabhair le Ceannach Treoir Achomhair d'Iarratasóirí](#).

Tar éis don cheannaitheoir céaduaire nó don fhéin-tógálaí céaduaire céim an iarratais a chríochnú,

féadann iasachtóir cáilitheach nó conraitheoir cáilitheach an iarratasóra an **uirlis Fiosraithe Morgáiste** ar ROS nó ar shuíomh idirlín na gCoimisinéirí (<https://www.ros.ie/help-to-buy-web/queryTool?execution=e1s>) a úsáid leis an bhfaoiseamh uasta féideartha atá ar fáil a dheimhniú sula gceadaítear morgáiste nó sula síneofar conradh chun teach a cheannach. Déantar é seo trí Uimhir an Iarratais CLC agus an Cód Rochtana CLC a chur isteach (curtha ar fáil ag an gceannaitheoir céaduaire nó ag an fhéin-tógálaí céaduaire). Tabhair do d'aire go bhféadfaidh sé go dtiocfaidh athrú ar shuim na haisíocaíochta CLC ón uair a dheimhnítear praghas ceannaigh na maoinne.

Ní comhairle ghairmiúil atá sa doiciméad seo ach treoir amháin, agus níor cheart a mheas gur comhairle dhlíthiúil é ach an oiread. Níor chóir glacadh leis gur treoir chuimsitheach é, ná go dtugann sé freagra cinntitheach i ngach cás.